

Wrocław, 19 lipca 2016 roku

WK.WR.40.20.2016.139

**Pan  
Piotr Machaj  
Wójt Gminy Zgorzelec**

**ul. T. Kościuszki 70  
59-900 Zgorzelec**

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2016 r., poz. 561) przeprowadziła, w okresie od 8 kwietnia do 24 czerwca 2016 r., kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Gminy Zgorzelec. Zakres zagadnień będących przedmiotem kontroli, okres objęty kontrolą, a także ustalenia kontroli opisano szczegółowo w protokole kontroli, którego jeden egzemplarz przekazano Panu Wójtowi w dniu podpisania.

Ponadto, w okresie od 13 do 23 czerwca 2016 r., została przeprowadzona kontrola gospodarki finansowej Szkoły Podstawowej im. Wandy Chotomskiej w Łagowie. W wyniku tej kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości stanowiących podstawę do sformułowania wniosków pokontrolnych, dlatego Izba odstąpiła od kierowania wystąpienia pokontrolnego.

Kontrola przeprowadzona w Urzędzie Gminy poza potwierdzeniem prawidłowości wykonywanych zadań, wykazała także uchybienia i nieprawidłowości spowodowane niewystarczającą starannością w przestrzeganiu obowiązujących przepisów prawa oraz uregulowań wewnętrznych. Część nieprawidłowości została usunięta w czasie prowadzenia czynności kontrolnych, co należy ocenić pozytywnie.

Stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia wystąpiły w zakresie niżej wskazanych zagadnień:

#### **W zakresie dochodów budżetowych**

Pomimo rozbieżności w powierzchni budynków wykazanych w deklaracjach na podatek od nieruchomości na 2014 r. przez podatników o identyfikatorach: J000041 i J000046 dokonujących transakcji kupna - sprzedaży nieruchomości gruntowej zabudowanej (akt notarialny Rep. A 25447/2013 z 06.12.2013 r.) - organ podatkowy nie podjął w stosunku do tych podatników czynności wynikających z przepisów art. 272 i art. 274a § 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2012 r., poz. 749 ze zm.). W myśl przytoczonych przepisów organ podatkowy

dokonywa czynności sprawdzających, mających na celu m.in. stwierdzenie formalnej poprawności złożonych deklaracji oraz ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami, a w razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji wzywa do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji. Dopiero w wyniku podjętych w trakcie kontroli przez organ podatkowy działań podatek J000041 skorygował deklaracje na podatek od nieruchomości na lata 2014 - 2016, w tym w zakresie powierzchni budynków oraz dokonał wpłaty zaległości podatkowej wraz z należnymi odsetkami w łącznej kwocie 11.567 zł.

Organ podatkowy nie podejmował ponadto czynności, na podstawie art. 274a § 1 powołanej ustawy Ordynacja podatkowa, w stosunku do 2 podatników (osoby fizyczne), którzy nie złożyli odpowiednio informacji w sprawie podatku od nieruchomości oraz informacji w sprawie podatku rolnego w związku z nabyciem nieruchomości niezabudowanej w grudniu 2015 r. oraz dzierżawą od Gminy Zgorzelec gruntów na cele rolne. W trakcie kontroli w oparciu o złożone informacje organ podatkowy wydał decyzję ustalającą wysokość podatku od nieruchomości na 2016 r. na kwotę 523 zł oraz decyzję w sprawie zmiany wymiaru podatku rolnego za 2015 r. (przypis podatku w kwocie 30 zł) i w sprawie ustalenia wysokości podatku rolnego na 2016 r. (kwota podatku 41 zł).

Nie wystawiono dla podatnika o identyfikatorze J000105 (osoba prawna) tytułów wykonawczych do zaległości wynikających z rat podatku od nieruchomości za 2014 r. (za październik, listopad i grudzień) w kwocie 5.135 zł, co pozostawało w sprzeczności z zapisami zawartymi w § 7 pkt 2 załącznika nr 4.3. do zarządzenia Wójta Gminy Nr 19/10 z 30 grudnia 2010 r., w myśl których tytuł wykonawczy należało wystawić (po upływie 14 dni od dnia doręczenia upomnienia), nie później niż w terminie 90 dni od wymaganego terminu płatności oraz przepisami § 6, w związku z § 4 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Ministra Finansów z 20 maja 2014 r. w sprawie trybu postępowania wierzycieli należności pieniężnych przy podejmowaniu czynności zmierzających do zastosowania środków egzekucyjnych (Dz. U. z 2014 r., poz. 656). W trakcie kontroli został wystawiony tytuł wykonawczy na ww. zaległości.

W objętej kontrołą próbie 6 przedsiębiorców, którym zostały wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w latach 2014-2015, w 3 przypadkach wysokość opłaty z tytułu wydanych zezwoleń, została ustalona niezgodnie z zasadami określonymi w art. 11<sup>1</sup> ust. 8 ustawy z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2012 r., poz. 1356 ze zm., a następnie: Dz.U. z 2015 r., poz. 1286). Opłaty dla tych przedsiębiorców (za okres ważności zezwolenia w danym roku) zostały ustalone w wysokości odpowiednio 3.171,51 zł, 300,24 zł i 1.745,26 zł, zamiast prawidłowo w kwocie: 3.127,26 zł, 303,37 zł i 1.740,99 zł (ogółem zawyżono opłatę o 45,39 zł).

### **W zakresie wydatków budżetowych**

Organ dotujący zatwierdził sprawozdanie z rozliczenia dotacji celowej, udzielonej na podstawie umowy nr 25/I/OD/15 z 20 stycznia 2015 r. na realizację zadania publicznego pn. „Program Świetlic Środowiskowych wraz z dożywianiem dzieci na rok 2015”, w którym zostały wykazane wydatki w kwocie 383,61 zł, poniesione przed terminem realizacji zadania określonym w tej umowie. W trakcie kontroli, dotowany podmiot dokonał zwrotu dotacji wraz z odsetkami, jako wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem (kwota 394,61 zł).

W objętych kontrolą postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego, każdorazowo kierownik zamawiającego i członkowie komisji, składali oświadczenia o braku istnienia okoliczności powodujących ich wyłączenie z postępowania (druk ZP-1), w momencie sporządzenia specyfikacji istotnych warunków zamówienia, co było niezgodne z dyspozycją zawartą w art. 17 ust. 2 ustawy z 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 907 ze zm.). Złożenie tych oświadczeń w myśl powołanego przepisu, winno nastąpić w momencie, gdy zamawiającemu są znani wykonawcy ubiegający się o udzielenie zamówienia, tj. po dokonaniu otwarcia ofert.

### **W zakresie gospodarki mieniem**

W przeprowadzonych w latach 2013-2015 przetargach na zbycie nieruchomości (5 przetargów), w których cena wywoławcza była wyższa niż równowartość 10 000 euro, przeliczenia ceny wywoławczej na równowartość euro dokonywano przed terminem kolejnych ogłoszeń o przetargach, co było niezgodne z przepisami § 6 ust. 6 rozporządzenia Rady Ministrów z 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz.U. Nr 207, poz. 2108 ze zm.; obecnie: Dz.U. z 2014 r., poz. 1490 ze zm.), w myśl którego przeliczenia tego dokonuje się przed terminem pierwszego ogłoszenia o przetargu.

W objętej kontrolą próbie transakcji sprzedaży nieruchomości, w ogłoszeniach o przetargach zamieszczono informację, iż nabywca pokrywa koszty przygotowania nieruchomości do sprzedaży (o treści: „Do ceny nieruchomości zostaną doliczone koszty sporządzenia operatu szacunkowego, wypisów i wyrysów z rejestru gruntów ...”). Pobrane od nabywców nieruchomości koszty przygotowania nieruchomości do sprzedaży stanowiły ogółem kwotę 3.314,32 zł.

Nabywcy 6 nieruchomości lokalowych sprzedanych w latach 2013-2015 w drodze bezprzetargowej (najemcy lokali mieszkalnych) dokonali wpłaty zaliczek na poczet kosztów związanych z przygotowaniem nieruchomości do sprzedaży. Obowiązek wniesienia przez najemcę ww. zaliczek wynikał z postanowień zawartych w § 9 ust. 1 uchwały Nr 46/99 Rady Gminy Zgorzelec z 22 lutego 1999 r. w sprawie określenia zasad sprzedaży budynków i lokali mieszkalnych z gminnego zasobu nieruchomości, zgodnie z którymi rozpoczęcie procedury sprzedaży lokalu mieszkalnego najemcy uzależniono od dokonania wpłaty ww. kwoty. Powyższe było niezgodne z postanowieniami art. 25 ust. 1 i 2 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651

ze zm., Dz.U. z 2014 r., poz. 518 ze zm., Dz.U. z 2015 r., poz.782 ze zm. oraz Dz.U. z 2015 r., poz. 1774 ze zm.). W podjętej w dniu 14 czerwca 2016 r. uchwale Nr 151/16 Rady Gminy Zgorzelec w sprawie określenia zasad sprzedaży budynków i lokali mieszkalnych z gminnego zasobu nieruchomości, nie zawarto zapisów dotyczących obciążania potencjalnych nabywców nieruchomości kosztami ich przygotowania do sprzedaży.

Pobrane od nabywców wpłaty związane z pokryciem kosztów przygotowania nieruchomości do sprzedaży zostały w ewidencji księgowej ujęte w § 0770 „Wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości”, jako dochody budżetowe. Traktowanie wpłat dokonywanych przez nabywców nieruchomości na poczet pokrycia kosztów przygotowania nieruchomości do sprzedaży jako dochodów z tytułu sprzedaży stanowiło naruszenie przepisu art. 4 ust. 1 pkt 4 ustawy z 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2015 r., poz. 513 ze zm.).

Informacje o wynikach przetargów podawane były do publicznej wiadomości przez pracownika merytorycznego, nie określano w nich okresu na jaki zostały wywieszane w siedzibie Urzędu. Ponadto w latach 2014 – 2015 w informacjach o wynikach przetargów nie podano daty i miejsca przeprowadzenia przetargów. Powyższe naruszało § 12 ust. 1 powołanego rozporządzenia w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości, który stanowi, że „W przypadku niezaskarżenia w wyznaczonym terminie czynności związanych z przeprowadzeniem przetargu albo w razie uznania skargi za niezasadną, właściwy organ, z zastrzeżeniem ust. 2, podaje do publicznej wiadomości, wywieszając w siedzibie właściwego urzędu, na okres 7 dni, informację o wyniku przetargu, która powinna zawierać: datę i miejsce oraz rodzaj przeprowadzonego przetargu (...)”.

Zakupione w latach 2014-2015 programy komputerowe o wartości jednostkowej nie przekraczającej kwoty 3.500 zł zostały zaewidencjonowane na koncie 020-01, na którym zgodnie z zapisami zawartymi w załączniku nr 3 do zarządzeń Wójta Gminy w sprawie zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie (nr 19/10 z 30 grudnia 2010 r., a następnie nr 4/2015 z 21 stycznia 2015 r.), a także w Zakładowym planie kont dla Urzędu (załącznik nr 4.2. do w.w zarządzeń), powinny być ujmowane wartości niematerialne i prawne o wartości powyżej 3.500 zł, podlegające okresowemu umorzeniu przy zastosowaniu przyjętej stawki amortyzacyjnej. Wydatki dotyczące ww. operacji gospodarczych ujęto w § 6060 „Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych”, co było niezgodne z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2014 r., poz. 1053 ze zm.).

Za zaistniałe w okresie objętym kontrolą nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialność ponosi Wójt Gminy na podstawie art. 53 ust. 1 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U.

z 2013 r., poz. 885 ze zm.) i art. 4 ust. 5 ustawy z 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.), Skarbnik Gminy na podstawie art. 54 ust. 1 powołanej ustawy o finansach publicznych oraz zgodnie z zakresami czynności pracownicy merytoryczni Urzędu.

### **Wnioski pokontrolne**

**Przekazując powyższe do wiadomości Pana Wójta, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie przepisu art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości, poprzez realizację następujących wniosków:**

1. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2015 r., poz. 613 ze zm.), w szczególności w zakresie:
  - a) wykonywania czynności sprawdzających mających na celu stwierdzenie poprawności składanych deklaracji podatkowych, stosownie do art. 272 ustawy, a w razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji podejmowanie działań przysługujących na podstawie art. 274a § 2 ustawy,
  - b) podejmowanie czynności zmierzających do wyegzekwowania obowiązku składania przez podatników deklaracji podatkowych, stosownie do art. 274a § 1 ustawy,
  - c) podejmowanie na bieżąco czynności egzekucyjnych, w stosunku do podatników zalegających z wpłatami podatków, zgodnie przepisami § 9 w związku z § 8 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Ministra Finansów z 30 grudnia 2015 r. w sprawie trybu postępowania wierzycieli należności pieniężnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 2367).
2. Ustalanie wysokości opłaty z tytułu wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z zasadami określonymi w art. 11<sup>1</sup> ust. 8 ustawy z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2016 r., poz. 487 ze zm.).
3. Przestrzeganie zapisów umów na realizację zadań publicznych zawartych z podmiotami spoza sektora finansów publicznych, w szczególności w zakresie rozliczania wydatków zgodnie z terminem realizacji zadań określonym w umowie.
4. Składanie oświadczeń, o których mowa w art. 17 ust. 2 ustawy z 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2015 r., poz. 2164 ze zm.), po uzyskaniu informacji o wykonawcach (po otwarciu ofert).
5. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków

- pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. z 2014 r., poz. 1053 ze zm.), w szczególności w zakresie klasyfikowania dochodów i wydatków budżetowych.
6. Przestrzeganie przepisów ustawy z 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2016 r., poz. 198), w szczególności w zakresie zaliczania do źródeł dochodów własnych Gminy dochodów wyszczególnionych w art. 4 ustawy.
  7. Nie obciążanie nabywców nieruchomości kosztami przygotowania nieruchomości do sprzedaży, stosownie do postanowień art. 25 ust. 1 i 2 ustawy z 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz.U. z 2015 r., poz. 1774 ze zm.).
  8. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz.U. z 2014 r., poz. 1490 ze zm.), w szczególności w zakresie:
    - a) dokonywania przeliczenia ceny wywoławczej nieruchomości na równowartość euro przed terminem pierwszego ogłoszenia o przetargu, stosownie do § 6 ust. 6 rozporządzenia,
    - b) podawania przez właściwy organ do publicznej wiadomości, wywieszając w siedzibie właściwego urzędu, na okres 7 dni, informacji o wynikach przetargów, które powinny zawierać m.in. datę i miejsce przeprowadzenia przetargów, stosownie do § 12 ust. 1 rozporządzenia.
  9. Prowadzenie ewidencji wartości niematerialnych i prawnych zgodnie z uregulowaniami zawartymi w załącznikach nr 3 oraz nr 4.2. do zarządzenia Nr 4/2015 z 21 stycznia 2015 r. Wójta Gminy Zgorzelec w sprawie zasad (polityki) rachunkowości w Urzędzie.

**Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, o wykonaniu wniosków lub o przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby. Zastrzeżenia składa właściwy organ jednostki kontrolowanej, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.**

Do wiadomości:

Pan

Wojciech Dobrołowicz

Przewodniczący Rady Gminy Zgorzelec

